

**ХУЛОСАИ
ШЎРОИ ДИССЕРТАЦИОНИИ 6D.КОА-029 НАЗДИ ДОНИШГОХИ
МИЛЛИИ ТОЧИКИСТОН**
Парвандай аттестатсионии № ____

Қарори шурои диссертатсионӣ аз 07 июли соли 2022, таҳти № 7
дар бораи ба **Каримов Кароматулло Давламадович**, шаҳрванди Ҷумҳурии
Тоҷикистон додани дараҷаи илмии номзади илмҳои фалсафа аз рӯйи
иҳтисоси 09.00.03 – таърихи фалсафа

Диссертатсия дар мавзуи “**Фалсафай забон (дар мисоли забони тоҷикӣ аз асрҳои миёна то имрӯз)**” рӯзи 2-юми апрели соли 2022, суратчаласаи № 1, аз ҷониби шурои диссертатсионии назди Донишгоҳи миллии Тоҷикистон (734025, ш.Душанбе, хиёбони Рӯдакӣ 17, Фармоиши Комиссияи олии аттестатсионии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 26.03.2021 ба ҳимоя қабул карда шудааст.

Довталаб Каримов Кароматулло Давламадович, соли таваллудаш 1993, шаҳрванди Ҷумҳурии Тоҷикистон мебошад. Соли 2014 факултети забони англисии Донишгоҳи давлатии омӯзгории Тоҷикистонро аз рӯйи иҳтисоси забони англисӣ ҳатм кардааст. Соли 2015 ба зинаи таҳсилоти магистратураи Донишгоҳи давлатии омӯзгории Тоҷикистон ба номи Садриддин Айнӣ аз рӯйи иҳтисоси забони англисӣ қабул гардида, соли 2017 онро ҳатм кардааст.

Диссертатсия дар кафедраи фалсафай Донишгоҳи давлатии омӯзгории Тоҷикистон ба номи Садриддин Айнӣ иҷро шуда, дар кафедраи онтология ва назарияи маърифати ДМТ муҳокима шудааст.

Мавзуи диссертатсия дар ҷаласаи шурои олимони Донишгоҳи давлатии омӯзгории Тоҷикистон ба номи Садриддин Айнӣ аз 27.04.2018, протоколи №13/5.1 тасдик шудааст.

Роҳбари илмӣ: Зиёев Идибек Фозиевич - доктори илмҳои фалсафа, профессори кафедраи онтология ва назарияи маърифати факултети фалсафай Донишгоҳи миллии Тоҷикистон.

Муқарризони расмӣ:

доктори илмҳои фалсафа, профессори кафедраи ҷомеашиносии Донишгоҳи техникии Тоҷикистон ба номи академик М.Осими – Раҳимов Муҳсин Ҳусейнович;

- номзади илмҳои фалсафа, дотсенти кафедраи фарҳангшиносии Донишгоҳи давлатии Ҳуҷанд ба номи Б. Ғафуров – Усанов Равшан Туряевич.

Муассисай пешбар: Донишкадаи давлатии забонҳои Тоҷикистон ба номи С. Улуғзода дар тақризи мусбати худ, ки аз ҷониби эксперти кафедраи фалсафа ва сиёsatшиносии Донишкада мазкур Сулаймонов Б.С. таҳия шуда, аз ҷониби мудири кафедраи фалсафа ва сиёsatшиносии Донишкадаи мазкур н.и.ф. Мачидов Д. имзо ва аз ҷониби ректори ҳамин донишкада, доктори илмҳои филологӣ, профессор Гулназарзода Ж. тасдиқ шудааст, қайд менамояд, ки диссертатсияи Каримов Кароматулло Давламадович дар мавзуи “Фалсафаи забон (дар мисоли забони тоҷикӣ аз асрҳои миёна то имрӯз)” ба бандҳои 10-16 “Тартиби додани дараҷаҳои илмӣ ва унвони илмӣ”, ки бо Қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 26-уми ноябрி соли 2016, №505 тасдиқ шудааст, ҷавобгӯ буда, муаллифи он сазовори дарёftи дараҷаи илмии номзади илмҳои фалсафа аз рӯи ихтисоси 09.00.03 – таърихи фалсафа мебошад.

Дар интиҳоби муқарризони расмӣ ва муассисай пешбар он чиз ба асос гирифта шудааст, ки онҳо аз рӯи ихтисоси диссертатсияи баррасиshawанда дар сатҳи даҳлдор таҳқиқоти илмӣ анҷом додаанд ва корҳои илмӣ-таҳқиқотии онҳо ба масъалаҳои таҳқиқшавандаи диссертатсияи Каримов Кароматулло Давламадович иртиботи мустақим доранд.

Довталаб вобаста ба мавзуи диссертатсия З маводи интишорӣ дорад, ки онҳо дар маҷаллаҳои илмии тақризшавандай аз ҷониби КОА-и назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон тавсияшуда чоп шудаанд. Интишороти довталаб нукоти асосӣ, натиҷа ва моҳияти диссертатсияро инъикос намуда, саҳми шаҳсии муаллифро нишон медиҳад.

Рӯйхати интишороти довталаб, ки дар маҷаллаҳои ба қайдгирифташудаи КОА-и назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон ба табъ расидаанд:

1. Каримов, К.Д. Национальный язык в соотношении к национальной идентичности//Вестник Таджикского национального университета [Текст]/ К.Д. Каримов. – 2020. №4. – С.135-140.
2. Каримов, К.Д. Проблема познания таджикского языка в контексте его философии [Текст] / К.Д. Каримов// Вестник Таджикского национального университета 2020. № 5. – С.145-151.

3. Каримов, К.Д. Развитие традиций научного и литературного анализа в поисках таджикского философского языка [Текст]/ К.Д. Каримов //Вестник Таджикского национального университета – 2020. –№ 6. –С.113-118.

Ба автореферати диссертатсия аз ҷониби шаҳсони зерин ба шурои диссертационӣ тақриз пешниҳод шудаанд:

- аз ҷониби номзади илмҳои фалсафа, дотсенти кафедраи фанҳои гуманитарии Донишгоҳи давлатии молия ва иқтисоди Тоҷикистон – **Т.С. Турсунова;**

- аз ҷониби номзади илмҳои таърих, дотсенти кафедраи фанҳои гуманитарии Донишгоҳи давлатии молия ва иқтисоди Тоҷикистон – **А.К.Муллоҷонов;**

- аз ҷониби номзади илмҳои фалсафа, мудири кафедраи фалсафа ва сиёsatшиносии Донишгоҳи аграрии Тоҷикистон ба номи Ш.Шоҳтемур – **Раҳматов У.Н.;**

- аз ҷониби номзади илмҳои фалсафа, дотсенти кафедраи фанҳои ҷомеашиносии Донишгоҳи давлатии тибии Тоҷикистон ба номи Абуалӣ ибни Сино – **Азимова М.М.**

- аз ҷониби мудири кафедраи забони давлатӣ ва ҷомеашиносии Донишкадаи политехникии Донишгоҳи техникии Тоҷикистон ба номи академик М.С.Осими – номзади илмҳои фалсафа **Ҷураев Д.Р.**

Ҳамаи тақризҳо мусбат буда, дар онҳо баъзе эродҳои ҷузъӣ баён шудаанд, ки аҳамияти илмии диссертатсияро кам намекунанд. Эродҳо асосан дар мавриди таъодди зиёди иқтибосҳо дар мавридҳои алоҳида ва норасоиҳои услубию техниқӣ баён шудаанд.

Шурои диссертационӣ қайд менамояд, ки дар таҳқиқоти диссертационии довталаб:

- масоили фалсафии забон аз диidi мактабҳо ва намояндагони гуногуни фалсафӣ мавриди баррасӣ қарор дода шуда, хусусиятҳои назариявии таносуби забон ва тафаккур муайян карда шудааст;

- таъсири ақоиди мутафаккирони гузаштаи Farb ва исломӣ дар пайдоиш ва таҳаввули фалсафаи забон ва густариши забони фалсафӣ муайян гардидааст;

- таҳлили масъалаҳои фалсафии забон дар мисоли забони тоҷикӣ аввалин маротиба анҷом гирифтааст;

- аввалин бор аз нигоҳи назариявӣ-методологӣ баррасии масъалаҳои фалсафии таҳқиқот тавассути забони фалсафии тоҷикӣ аввалин маротиба мавриди таҳқиқ қарор гирифтааст;

- бори нахуст анъанаҳои илмию адабӣ ва ҷусторҳои забони фалсафии тоҷикӣ дар доираи як рисолаи мукаммал баррасӣ шудааст;

- дурнамо ва имкони таҳаввулоти забони илмӣ ва фалсафии тоҷикӣ дар шароити ҷаҳонишавии фарҳангҳо ва таъсири мутақобилаи онҳо муайян карда шудааст.

Маводи таҳқиқшударо барои таҳияи китобҳои дарсӣ, дарсҳои таълимӣ ва лексияҳо на танҳо дар соҳаи фалсафа, балки дар назарияи забон низ истифода бурдан мумкин аст. Илова бар ин, натиҷаҳои онро дар корҳои илмию таҳқиқотӣ барои омӯзиши амиқи таърихи фалсафай забон, масъалаҳои робитаи байни забон ва тафаккур, инчунин дар илмҳои ҳамсон (забоншиносӣ, фарҳангшиносӣ, таърих) истифода бурдан мумкин аст.

Дар раванди таҳқиқот ба таври мушахҳас аз ҷониби муаллиф якчанд усулҳои таҳқиқотӣ, монанди усули таърихӣ-фалсафӣ, усули гузариш аз таҳлили таҷридӣ (абстрактӣ) ба таҳлили мушахҳас, усулҳои муқоисавӣ ва тафсирӣ истифода шудаанд.

Саҳми шаҳсии довталаби дараҷаи илмӣ дар он аст, ки ӯ омӯзиши ҳамаҷонибаи таърихи фалсафай забони тоҷикиро аз давраи қадим то замони имрӯза, хусусиятҳои таҳаввулотии ин соҳаи тафаккури инсониро анҷом додааст. Дурустии муқаррароти илмӣ, хулосаҳо ва тавсияҳои илмӣ аз ҳисоби такя бар манбаъҳо ва асарҳои мутафаккирони асрҳои қадим то давраи ислом ва олимони муосири фалсафай забон ва соҳаҳои ба он марбут тасдиқ мегардад. Дар ҷараёни таҳқиқоти диссертационӣ муаллиф усулҳои даҳлдори таҳқиқоти илмию методӣ ва санчишу хулоسابарориҳоро истифода бурда, хусусиятҳои муҳимми фалсафай забони тоҷикиро муайян кардааст.

Аҳамияти назариявӣ ва амалий. Таҳқиқоти мазкур метавонад ба рушди минбаъдаи ин соҳа, яъне фалсафай забон, таҳияи консепсияҳо ва фарзияҳои нав мусоидат намояд. Аҳамияти амалии таҳқиқот дар он аст, ки ба тарғиби забони модарӣ ҳамчун пои бунёди ҳуввияти шаҳрвандӣ, таҳқими ваҳдати фарҳангии миллати тоҷик қӯмак мерасонад. Маводҳои ин таҳқиқотро барои таҳияи китобҳои дарсӣ, дарсҳои таълимӣ ва лексияҳо на танҳо дар соҳаи фалсафа, балки дар назарияи забон низ истифода бурдан мумкин аст. Илова бар ин, натиҷаҳои онро дар корҳои илмию таҳқиқотӣ барои омӯзиши амиқи таърихи фалсафай забон, масъалаҳои робитаи байни забон ва тафаккур, инчунин самтҳои

проблемаҳои илмҳои ҳамсон (забоншиносӣ, фарҳангшиносӣ, таъриҳ) истифода бурдан мумкин аст.

Шурои диссертационӣ дар ҷаласаи худ 07 июли соли 2022 дар бораи ба Каримов Кароматулло Давлатмадович додани дараҷаи илмии номзади илмҳои фалсафа, аз рӯйи ихтисоси 09.00.03 – таърихи фалсафа қарор қабул кард.

Дар асоси овоздиҳии пинҳонӣ шурои диссертационӣ дар ҳайати 11 нафар, аз онҳо 5 нафар доктори илм аз рӯйи ихтисоси диссертатсияи баррасишаванда, иштироккунандагон аз 15 нафар узви доимии шӯрои диссертационӣ овоз доданд: тарафдор – 11 нафар, зид нест, бетараф нест.

Раиси Шурои диссертационӣ,
доктори илмҳои фалсафа

Махмадизода Н.Д.

Котиби Шурои диссертационӣ,
доктори илмҳои фалсафа
07.07.2022

Худойдодзода Ф.Б.

